

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 2 § lagen om yrkesvägledning**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om yrkesvägledning ändras beträffande vissa stadganden som gäller undersökning och yrkesvägledning i samband med yrkesvägledning för handikappade. Enligt de gällande stadgandena har den myndighet som handhar yrkesvägledningen möjlighet att vid behov hänvisa den som får yrkesvägledning till undersökning och yrkesvägledning vid en anstalt som arbetsministeriet bestämmer. Anstalten kan enligt de grunder som statsrådet särskilt fastställer bevil-

jas statsbidrag som ersättning för utgifterna för denna verksamhet. Avsikten med propositionen är att ändra kostnadsersättningen så att anstalterna inte längre beviljas statsbidrag utan Arbetskraftsmyndigheterna i stället köper tjänsterna bl.a. av anstalterna i fråga.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1993 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1993.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Enligt 2 § 3 mom. (394/90) lagen om yrkesvägledning har yrkesvägledningsmyndigheten möjlighet att vid behov hänvisa den som får yrkesvägledning till undersökning och yrkesvägledning vid en anstalt som arbetsministeriet bestämmer. Anstalten i fråga kan enligt de grunder som statsrådet särskilt fastställer beviljas statsbidrag som ersättning för utgifterna för denna verksamhet. Enligt lagens 2 § 4 mom. ersätts de kostnader som uppkommer då någon som får yrkesvägledning deltar i undersökningar och yrkesvägledning som avses i 3 mom. av statens medel enligt de grunder som statsrådet bestämmer.

Arbetsförvaltningen har sänt sina klienter till tre anstalter för undersökningar och yrkesvägledning, och anstalterna har fått statsbidrag med stöd av det ovan nämnda lagrummet. Klienten har i allmänhet hänvisats till en anstalt i sådana fall då det behövs en helhets-

betonad medicinsk, psykologisk och social undersökning samt därtill ansluten yrkesvägledning.

De lokala yrkesvalspsykologerna har nu för tiden bättre möjlighet än tidigare att anlita bl.a. tjänster som erbjuds av specialister samt de rehabiliteringsundersökningstjänster som erbjuds av rehabiliteringsenheterna vid central-sjukhusen och arbetsklinikerna, dvs. sådana tjänster som vid behov kan köpas. Den yrkesvägledningsservice som anstalterna erbjuder kan skötas vid Arbetskraftsbyråerna. Största delen av den service som socialarbetarna och informationsserVICEN vid anstalterna erbjuder kan ersättas med Arbetskraftsbyråernas service. Principen om kundbetjäning inom den offentliga förvaltningen, enligt vilken tjänsterna skall finnas så nära klienterna som möjligt, talar också för att statsbidraget slopas. Det är nu för tiden ofta svårt att övertala klienterna att åka till anstalter som ligger långt borta från hemorten och att få dem att inse nyttan med anstalten med tanke på den egna rehabiliter-

ingen. Delvis av denna anledning har antalet klienter vid anstalternas ständigt minskat. Då man övergår till köpta tjänster kan tjänsterna skaffas i närheten av klientens hemort.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

År 1991 fanns 1 165 klienter i olika anstalter för undersökningar och handledning i samband med yrkesvägledning. Av dessa var 204 klienter sådana som hade sänts från arbetsförvaltningens yrkesvägledning. Anstalterna beviljades år 1991 sammanlagt ca 4 500 000 mk i statsbidrag.

Rehabiliteringsundersökning vid olika anstalter och arbetskliniker kostade 950 mk per dygn år 1991. Om det anslag som år 1991 anvisades för statsbidrag till anstalterna i sin helhet hade använts för att köpa rehabiliteringsundersökningar, skulle man ha kunnat köpa 4 800 rehabiliteringsundersökningardagar à 950 mk. Då rehabiliteringsundersökningarna i medeltal brukar ta fem dagar i anspråk, skulle man ha kunnat köpa undersökningar för 960 klienter.

Ifall de klienter som sänts till de statsunderstödda klinikerna genom arbetsmyndigheternas försorg i stället skulle ha sänts på rehabiliteringsundersökning för fem dagar t.ex. till en arbetsklirik, skulle det ha kostat arbetsförvalt-

ningen ca 970 000 mk. Om statsbidraget till anstalterna upphör, kommer med största sannolikhet de som tidigare inte använt arbetskraftsbyråernas yrkesvägledningsservice, utan av folkpensionsanstalten eller något försäkringsbolag hänvisats till de statsunderstödda anstalterna, att i stället bli klienter hos arbetskraftsbyrån. Antalet nya klienter beräknas vara ca 100 personer per år varför arbetsförvaltningen för år 1993 bör reservera anslag för att sända ca 300 klienter på rehabiliteringsundersökning i stället för att sända dem till de statsunderstödda anstalterna. Om man beräknar att ett rehabiliteringsundersökningsdygn vid någon anstalt år 1993 kostar ca 1 000 mk så kostar det 1,5 milj. mk att sända 300 klienter på rehabiliteringsundersökningar som tar fem dagar i anspråk. Då statsbidraget för anstalterna år 1992 är 4,9 milj. mk, leder övergången till köpta tjänster till en inbesparing på ca 3,4 milj. mk.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1993.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g
om ändring av 2 § lagen om yrkesvägledning

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 22 januari 1960 om yrkesvägledning (43/60)

2 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 27 april 1990 (394/90) samt

ändras 2 § 4 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 27 april 1990, som följer:

2 §

ersätts kostnaderna för detta av statens medel
enligt de grunder som statsrådet bestämmer.

När någon som får yrkesvägledning deltar i
undersökningar och utredningar enligt 2 mom.

_____ Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

Helsingfors den september 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Arbetsminister *Ilkka Kanerva*

